

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

**Metodicko-pedagogické centrum
regionálne pracovisko Banská Bystrica**

Zavedenie projektového vyučovania na ZŠ s MŠ Antona Matulu Sebechleby

/BBA13_0002_2010_PKRO/

RNDr. Ján Ruman
Základná škola s materskou školou
Antona Matulu Sebechleby

ÚVOD

- Na našej škole učím už 25 rokov, vo vedení školy som od roku 1994 a posledných 10 rokov zastávam funkciu riaditeľa školy.
- Naša základná škola má 10 tried a navštevuje ju 161 žiakov.
- Na základe prieskumu efektívnosti a zaujímavosti vyučovacích hodín na našej škole predkladám inováciu v riadení školy v pedagogickom module.
- Inovácia spočíva v zavedení projektového vyučovania na našej škole.
- Cieľom inovácie je celkovo zlepšiť situáciu vo vyučovaní:
 - zvýšiť efektívnosť a zaujímavosť vyučovania
 - zvýšiť záujem žiakov o učenie
 - zlepšiť správanie sa žiakov na vyučovacích hodinách.

SÚČASNÝ STAV

- Na zistenie stavu som v apríli 2012 vykonal prieskum v spolupráci so žiakmi štvrtého až deviateho ročníka.
- Použil som dotazník, ktorý uvádza A. Albert vo svojom príspevku „V zrkadle prieskumu efektívnosti vyučovania“. Citovaný príspevok bol uverejnený v Pedagogických rozhľadoch, ročník 7, 1998, č. 5, s. 9, ktoré vydalo Metodické centrum v Banskej Bystrici.
- 20 otázok bolo zameraných na efektívnosť a zaujímavosť vyučovacích hodín. Anketový lístok vyplnilo 100 žiakov školy /62-percentná vzorka žiakov celej základnej školy/.
- Odpovede vyjadrené v percentách uvádzam v nasledovnej tabuľke:

V ý r o k y		O d p o v e d e / v % /				
		nikdy	málokedy	často	spravidla	vždy
1.	Na vyučovacích hodinách sa nudím	11	57	26	4	2
2.	Na vyučovacích hodinách dávam pozor	1	18	35	31	15
3.	Sledujem výklad učiteľa	3	10	27	32	28
4.	Keď niečomu nerozumiem, spýtam sa	7	29	22	10	32
5.	Podstatnú časť učiva si osvojím na vyuč. hodinách	8	21	42	18	11
6.	Na otázky učiteľov dokážem odpovedať	1	20	39	34	6
7.	Bojím sa skúšania	12	25	19	6	38
8.	Rád sa predvádzam	43	40	7	4	6
9.	V škole sa cítim dobre	3	24	31	22	20
10.	V škole sa cítim byť úspešný	9	38	23	21	9
11.	Keď niečo neviem, požiadam spolužiakov o pomoc	5	29	25	18	23
12.	Spolužiaci sa na mňa obracajú o pomoc	9	31	17	15	28
13.	Učím sa rád a v dobrej nálade	9	31	17	15	28
14.	Neúspechy ma dokážu znechutiť	9	29	24	13	25
15.	Na vyučovacích hodinách sa cítim dobre	3	15	38	29	15
16.	Učivo ma zaujíma	3	27	40	20	10
17.	Učím sa len preto, lebo musím	24	31	14	13	18
18.	Učím sa preto, lebo mám pred sebou perspektívne ciele	5	17	18	24	36
19.	Učím sa preto, aby som splnil očakávania	7	18	39	21	15
20.	Svoje študijné problémy konzultujem s dospelými osobami	13	27	26	20	14

➤ Po analýze odpovedí môžem konštatovať:

27 % žiakov sa v našej škole necíti dobre /otázka č. 9/,

18 % žiakov sa necíti dobre na vyučovacích hodinách /č. 15/,

40 % žiakov tvrdí, že sa nikdy alebo len málokedy učí s radosťou a s dobrou náladou /č. 13/,

32 % žiakov sa nudí na vyučovacích hodinách /č. 1/,

29 % žiakov si nikdy alebo len málokedy osvojí učivo priamo na vyučovacej hodine /č. 5/,

47 % žiakov sa nikdy alebo len málokedy cíti byť úspešnými v škole /č. 10/,

63 % žiakov sa bojí skúšania /č. 7/,

62 % žiakov tvrdí, že dôsledkom neúspechu strácajú chuť do učenia /č. 14/,

45 % žiakov nemá žiadnu radosť zo školy, lebo sa učia len preto, lebo musia /č. 17/.

➤ Prieskum naznačil, že vyučovanie na našej škole by malo byť ešte stále iné. Vyučovacie hodiny by mali byť ešte viac zaujímavejšie, pestrejšie, príťažlivejšie.

ZAVEDENIE PROJEKTOVÉHO VYUČOVANIA

- Informácie o projektovom vyučovaní sú veľmi podrobne uvádzané v publikáciách autorov /Kosová 1996 a Turek 2008/.
- Zavedenie projektového vyučovania na našej škole je podmienené vypracovaním samotného realizačného projektu.
- Cieľom projektu bude zavedenie projektového vyučovania.
- Projektové vyučovanie bude prostriedkom na:
 - zvýšenie efektívnosti a zaujímavosti vyučovania
 - zvýšenie záujmu žiakov o učenie
 - zlepšenie správania sa žiakov na vyučovacích hodinách.
- V projekte budú vytýčené:
 - špecifické úlohy na realizáciu cieľa
 - metódy realizácie úloh
 - zdroje potrebné k splneniu úloh
 - body kontroly
 - kritériá overenia splnenia cieľa.

- Hlavnou úlohou /U/ hodnotového /H/ systému je informovanosť žiakov, pedagógov a rodičov a získanie pozitívneho vzťahu k tejto metóde vyučovania.
- Hlavnou úlohou /U/ sociálneho /S/ systému je vybrať tím pedagógov pre spoluprácu pri zavádzaní projektového vyučovania a motivovať ich k pozitívnej vzájomnej komunikácii.
- Hlavnou úlohou /U/ funkcionálneho /F/ systému je zvládnutie metodiky tvorby projektového vyučovania a nahradenie pamäťového učenia sa žiakov aktívnym učením sa.
- K metódam /M/ dosiahnutia splnenia úloh priradíme:
 - M U_H** – prednáška, články v školskom časopise, vydanie metodického materiálu, informácie na webovom sídle školy
 - M U_S** – vedenie školy vyberie po konzultáciách tím pedagógov určených na realizáciu úloh
 - M U_F** – metódou rozhovoru a priamym konzultovaním s pozvaným lektorom zvládnuť metodiku tvorby projektového vyučovania

- K zdrojom /Z/ potrebným k splneniu úloh a cieľa zaradíme:
 - materiáлно–technické /PC a notebooky, internet, kopírka, školské a kancelárske potreby/
 - finančné /krytie všetkých nevyhnutných výdavkov/
 - priestorové /učebne, kabinety, zborovňa, jazyková a počítačová učebňa/
 - personálne /kvalifikovaní pedagógovia, lektor/

- Konkretizácia zdrojov k jednotlivým úlohám:

Z U_H – lektor, odborná literatúra, internet

Z U_S – pedagógovia, zborovňa, učebne

Z U_F – pedagógovia, učebne, zborovňa

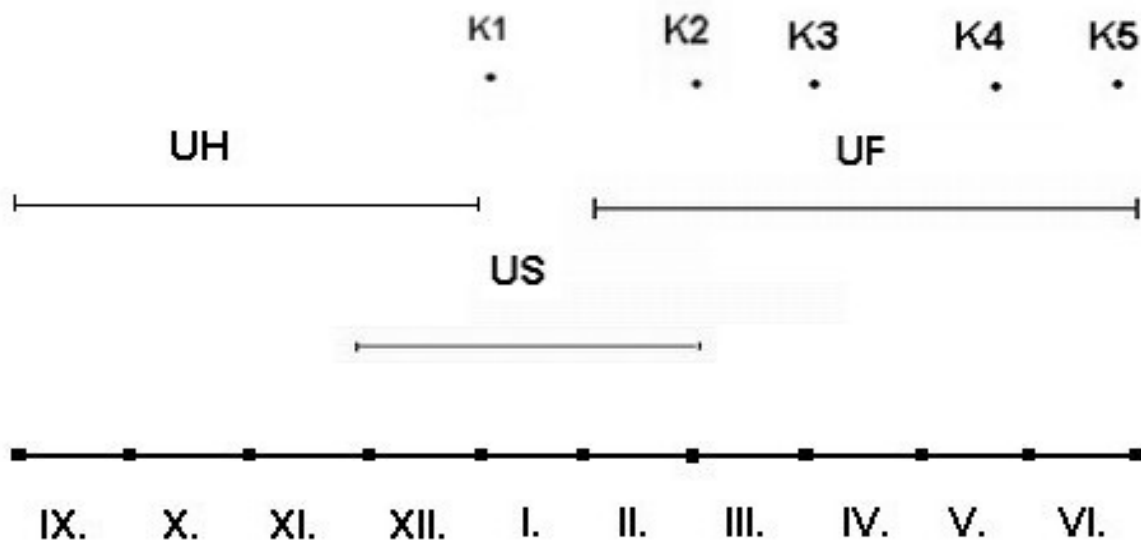
- Celý projekt je časovo rozložený do jedného školského roku. Termíny /T/ začiatku a ukončenia plnenia úloh sú vyjadrené v operatívnom pláne časového priebehu projektu:

T U_H – september až december

T U_S – december až február

T U_F – február až jún

- V operatívnom pláne sú ešte zahrnuté i body kontroly /K/. Tieto budú realizované na pravidelných mesačných pracovných poradách.
- Operatívny plán ponúkam i v grafickej podobe:

Vysvetlivky:

K 1 – kontrola splnenia U H

K 2 – kontrola splnenia U s

K 3 až K 5 – kontrola plnenia a splnenia U F

- Dôležitým prvkom zavedenia projektového vyučovania na našej škole budú **kritériá overenia** splnenia cieľa projektu:
 - **výkony – zručnosti žiakov:** sledovať ich budeme cez hotové projekty, ktoré budú finálnym výsledkom ich samostatnej tvorivej práce
 - **zmena postojov žiakov:** počas realizácie projektového vyučovania sledovať postoje žiakov cez dotazníky a ankety, zamerané budú na prezentáciu žiackych zážitkov, poznatkov, názorov, pripomienok
 - **systematické pedagogické pozorovanie:** realizované bude vedením školy i samotnými pedagógmi školy.

- Sumarizáciou výsledkov jednotlivých kritérií dosiahneme stav komplexného a nestranného overenia postupného plnenia a konečného splnenia cieľa projektu.

OČAKÁVANÝ STAV

- Po prieskume, vypracovaní realizačného projektu a zavedenia projektového vyučovania na našej škole vo vybraných predmetoch a ročníkoch prichádza prognóza očakávaného stavu.
- Časovo by realizácia prebiehala v mesiaci máj. 2 týždne tohto mesiaca by škola „fungovala“ v režime projektovej metódy. Vyvrcholením „projektového mesiaca“ by bol prezentačný tretí týždeň, kedy by jednotlivé triedy a v nich skupiny žiakov prezentovali výsledky svojej práce.
- Hodnotiacimi by boli komisie z pedagógov školy.
- Hodnotenie by bolo slovné.
- Celé projektové obdobie na škole by sa dokumentovalo školským fotografom a školským kameramanom.
- Tak isto by pracoval i tím žiakov literárno–žurnalistického krúžku na mimoriadnom vydaní školského časopisu MATULÁČIK.

- Predpokladajme, že budeme úspešní v realizácii projektového vyučovania na našej škole.
- Od zavedenia projektového vyučovania očakávam, že sa v žiakoch:
 - **silnejšie rozvinie** osobná iniciatíva, samostatnosť, tvorivosť, kritické myslenie, schopnosť spolupracovať, vzájomne komunikovať, schopnosť aktívne sa učiť, riešiť problémy, hľadať zmysluplné informácie
 - **lepšie budú chápať** praktický význam učiva, vzdelávania sa, plánovania si vlastnej práce, jej dokončovania, prekonávania prekážok a nesenia za ňu zodpovednosti
 - **ich „žiacka práca“ premení na hru**, ktorá bude pre nich príjemným, vzrušujúcim, zaujímavým a nezabudnuteľným zážitkom.

ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ODKAZOV

ALBERT, A. 1998. V zrkadle prieskumu efektívnosti vyučovania. In : Pedagogické rozhľady, roč. 7, č. 5, s. 9

KOSOVÁ, B. 1996. Projektové vyučovanie. In : Pedagogické rozhľady, roč. 4, č. 3, s. 9

TUREK, I. 2008. Didaktika. Bratislava : Iura Edition.
ISBN 978-80-8078-198-9